

ข้อมูลข่าวสารและประสานเชื่อมโยงเครือข่ายป่าไม้ภาคผลเมือง

จังหวัดงั่วสำคัญกับเครือข่ายป่าไม้ภาคผลเมือง

บทบรรณาธิการแนะนำ

พบกันทุกเดือนกับจดหมายข่าวซีเอฟเน็ตนิวส์ ฉบับนี้ยังขอประชาสัมพันธ์งานสัมมนาเครือข่ายป่าไม้ภาคผลเมือง ครั้งที่ 2 “รวมพลังสู่ความยั่งยืนร่วมขับเคลื่อนธรรมาภิบาลป่าไม้ไทย” จะจัดในวันที่ 9-10 ก.ค. 2562 ณ โรงแรมเอบีน่า เฮ้าส์ กรุงเทพฯ สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2562 พรบ.ป่าชุมชน และพรบ.อุทยานแห่งชาติ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วอย่างเป็นทางการ หลังการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวภายใน 180 วันจะเป็นขั้นตอนของการออกอนุบัญญัติหรือกฎหมายลูก ซึ่งเป็นจังหวัดงั่วและโอกาสของภาคผลเมืองที่จะได้มีส่วนร่วมจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย หรือออกกฎระเบียบต่าง ๆ ทางกองเลขาการเครือข่ายป่าไม้ภาคผลเมืองจึงมีความเห็นว่าจะใช้โอกาสงานสัมมนา ครั้งที่ 2 นี้เป็นเวทีแสดงความคิดเห็นในการจัดทำอนุบัญญัติโดยภาคผลเมือง เพื่อเสนอต่อกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมีเวทีเสวนาด้านกฎหมายป่าไม้ที่เกี่ยวข้อง การหารือเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนขบวนการป่าไม้ภาคผลเมืองในภาพรวมทั้งประเทศ เวทีเสวนาเกี่ยวกับความร่วมมือของภาคประชาชนกับภาครัฐ ตลอดจนจะจัดให้มีห้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานในมิติต่าง ๆ ได้แก่ การระดมทุนเพื่อดูแลจัดการป่า การทำงานของสตรีและเยาวชนในภาคป่าไม้ การสื่อสารเรื่องป่ากับสังคม และช่วงเย็นของงานวันที่ 9 กรกฎาคมจะเป็นกิจกรรมนันทนาการ ที่มีนันทนาการมาพูดแบ่งปันประสบการณ์ทำงานและแรงบันดาลใจ สลับกับดนตรีจากพี่น้องเครือข่าย เพื่อความครื้นเครงและส่งเสริมการทำงานให้แกกันและกัน จึงขอเชิญชวนตัวแทนพี่น้องเครือข่ายเข้าร่วมงานในครั้งนี้ และเพื่อให้พี่น้องที่ไม่สามารถเข้าร่วมงานสัมมนาฯ ได้รับทราบไปด้วยกัน ทางกองบรรณาธิการจดหมายข่าวป่าไม้ภาคผลเมืองจะแจ้งผลให้ทราบในฉบับต่อไป... แล้วพบกันในวันงานสัมมนาฯ ค่ะ

หากท่านใด มีบทความหรือข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายป่าไม้ภาคผลเมือง หรือ ต้องการรับข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง กรุณาติดตามได้ที่ www.facebook.com/recoftcinThailand/ หรือ www.recoftc.org/country/Thailand

ทำความรู้จัก “ป่าทาม” กับ “ป่าบุงป่าทาม”

ในช่วงการสร้างเขื่อนราษีไศลกันลำน้ำมูลตามโครงการ โขง ซี มูล การสร้างเขื่อนราษีไศลมีการต่อต้านของประชาชนลุ่มน้ำมูลตอนกลาง บริเวณ อ.ราษีไศล จ.ศรีสะเกษ อ.รัตนบุรี จ.สุรินทร์ บริเวณที่สร้างเขื่อนเป็นที่ราบลุ่มส่วนหนึ่งของทุ่งกุลาร้องไห้ คำว่า “ป่าบุงป่าทาม” เป็นคำที่นักวิชาการ จากส่วนกลางเรียกผืนป่าสำคัญบริเวณนี้มีหลายคนพูดว่า ป่าบุง ป่าทาม เป็นมดลูกของแม่น้ำ เนื่องจากในช่วงฤดูน้ำหลาก ปลายจากแม่น้ำโขง จะอพยพขึ้นมาวางไข่ในบริเวณนี้ ทำให้ปลาถึงมาวางไข่บริเวณนี้ มีนักวิชาการจากสถาบันการศึกษา นักวิจัยไต้หวัน เข้ามาศึกษาวิจัยในบริเวณป่าบุงป่าทามตอนกลางของลำน้ำมูลเป็นจำนวนมากสำหรับคนที่สนใจจะไม่ยากที่จะเข้าไปสืบค้นหาข้อมูล นายมักเลาะเป็นคนหนึ่งที่ถูกบังคับให้สนใจในเรื่องป่าบุงป่าทาม เพราะในช่วงเริ่มแรกความรู้เรื่องป่าบุง ป่าทาม ที่เรียกกันยังไม่มียกวิชาการหรือประชาชนทั่วไปสนใจมากนัก ที่สนใจเพราะไม่มีความรู้เรื่อง ป่าบุงป่าทามเลย ไปที่ไหนมีแต่คนปราคาสาว่า มีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากร แต่ตอบคำถามไม่ได้ว่า ป่าบุง ป่าทาม เป็นอย่างไร

โดย นายมักเลาะ นักปฏิบัติการด้านป่าไม้
สนใจติดตามอ่านฉบับเต็มได้ที่ <https://bit.ly/2MRBvgI>

ทรัพยากรสำหรับการจัดการป่าชุมชน

บทเรียนจากการจัดการป่าชุมชนในชุมชนที่ประสบผลสำเร็จ มักมีองค์ประกอบของทรัพยากรทั้ง 5 ประเภทข้างต้นอย่างสมบูรณ์ ดังนี้

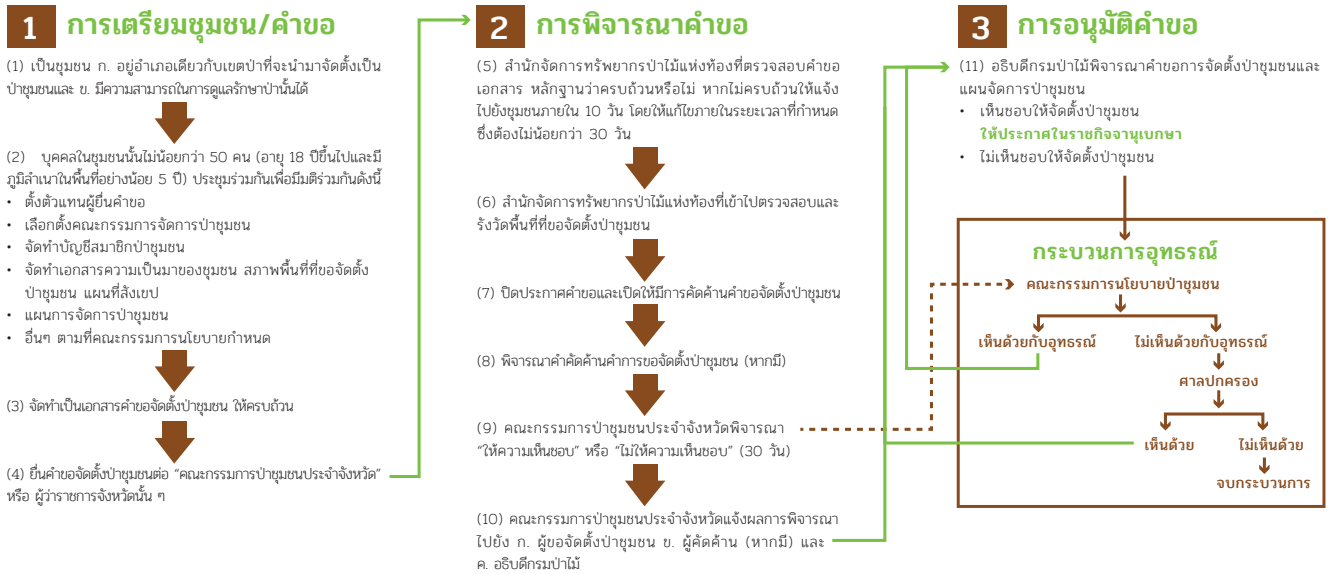
- 1. ที่ดิน** ในด้านความอุดมสมบูรณ์ของที่ดินอันมีผลต่อการเจริญเติบโตของต้นไม้คงไม่เป็นปัญหาใหญ่ของการดำเนินงาน เนื่องจากดินในประเทศไทยโดยมากมักมีความเหมาะสมอยู่ในระดับหนึ่งอยู่แล้วกับทั้งสามารถปรับปรุงให้มีคุณภาพดีได้
- 2. แรงงาน** ผู้ที่สำคัญที่สุดก็คือบรรดาเหล่าผู้นำชุมชนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้ควรมีการกำหนดหน้าที่ดำเนินงานให้แต่ละคนตามศักยภาพกับทั้งจัดสรรผลประโยชน์ที่มีอย่างเป็นธรรม
- 3. ทุน** ในที่นี้มีความหมายรวมถึงงบประมาณ และเครื่องมือตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานจัดการป่าชุมชน ทั้งนี้หลายแห่งได้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นมาโดยตรง ทำให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น
- 4. วิชาการ/เทคโนโลยี** ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการป่าชุมชนที่สำคัญคือ ด้านวิชาการป่าไม้ที่มีผลต่อการจัดการป่าชุมชนโดยตรง รวมทั้งการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือกับชุมชนข้างเคียงและชุมชนอื่นในระดับต่าง ๆ ที่อาจเชื่อมโยงทั้งในและนอกประเทศ
- 5. วัฒนธรรม** หลักเกณฑ์ในการประเพณีที่ปฏิบัติต่อเนื่องกันมาในสังคมทั้งในด้านธรรมเนียมประเพณีจารีตต่าง ๆ ก็มีผลอย่างยิ่งต่อการจัดการป่าชุมชน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมที่มี ผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องนี้ให้ถ่องแท้ประกอบการดำเนินงานอยู่เสมอ ทั้งนี้ป่าชุมชนบางแห่งอาจขาดศักยภาพบางด้านก็จำเป็นต้องมีการระดมทรัพยากรตามความเหมาะสม โดยการสร้างความร่วมมือกับชุมชนข้างเคียง หน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องต่อไป

โดย รศ.ดร.อุลิต เวชกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สนใจติดตามอ่านฉบับเต็มได้ที่ <https://bit.ly/2ZzPHGh>

จังหวัดก้าวสำคัญหลัง พรบ.ป่าชุมชนถูกประกาศใช้

จ

จากการประกาศ พรบ.ป่าชุมชน ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 29 พ.ค. 2562 ที่ผ่านมา ซึ่งมีผลให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศ คือเริ่มบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 30 พ.ค.2562 เป็นต้นไป กระบวนการขอจัดตั้งป่าชุมชนตาม พรบ.ป่าชุมชน มีขั้นตอนหลักดังนี้

อย่างไรก็ตามภายใน 180 วันหลังการประกาศ ชุมชนยังสามารถที่จะขอจัดตั้งขึ้นทะเบียนป่าชุมชนภายใต้ระเบียบขั้นตอนการจัดทำโครงการป่าชุมชนที่กำหนดโดยกรมป่าไม้จนถึงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2562

ประเด็นสำคัญที่ภาคประชาชนต้องให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อม 2 ประการ คือ

ประการที่ 1 ตัวแทนภาคประชาชนที่จะเข้าไปอยู่ในโครงสร้างทั้งคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนในสัดส่วนผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งในช่วงนี้อยู่ระหว่างการสรรหาและแต่งตั้งจะมีคณะกรรมการโดยตำแหน่งปฏิบัติงานไปพลางก่อน โดยมีกรมป่าไม้เป็นกรรมการและเลขานุการ แต่จะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนในสัดส่วนผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายใน 140 วันหลัง พรบ.ประกาศใช้ นับว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนสำคัญ

ประการที่ 2 การมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายลำดับรอง (31 เรื่อง) แม้ว่าใน พรบ.ระบุให้ออกแล้วเสร็จภายใน 1 ปี แต่หลายเรื่องมีความสำคัญเร่งด่วน เช่น การกำหนดคุณสมบัติการได้มาซึ่งคณะกรรมการชุดต่างๆ ทั้งนี้ภาคประชาชน และภาคประชาสังคมต้องมาร่วมกันพิจารณาว่าเรื่องไหนที่สำคัญและต้องจัดทำข้อเสนอ ให้กับคณะที่จะไปกร่างเนื้อหากฎหมายลำดับรอง ซึ่งในงานสมัชชาป่าไม้ภาคพลเมือง วันที่ 9-10 ก.ค. 2562 จะมีเวทีแลกเปลี่ยนเพื่อจัดทำข้อเสนอเพื่อร่างอนุบัญญัติ/กฎหมายลำดับรองที่สำคัญและเสนอต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อไป

โดย ธรณี ถาวร ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (เรโคฟ) แผนงานประเทศไทย สนใจติดตามอ่านฉบับเต็มได้ที่ <https://bit.ly/2Zt5A12>

ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) ตู้ป.ณ. 1111 ที่ทำการไปรษณีย์เกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร 10903
 โทรศัพท์ +66(0) 2940 5700 | โทรสาร +66(0) 2561 4880 | Thailand.info@recoftc.org
www.recoftc.org/country/Thailand | www.facebook.com/recoftcinThailand

ผู้รับ

สแกน QR Code เพื่อติดตามข่าวสารต่างของ CF-net